

Huvudman

Göteborgs kommun
grundskola@grundskola.goteborg.se

Ärendet

Tillsyn av förskoleklass och grundskola Rambergsskolan F-6 i Göteborgs kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast den **onsdag den 29 november 2023** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande anmälan om elevers behov av särskilt stöd till rektor. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Göteborgs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Göteborgs kommun ska vidta följande åtgärder

Anmälan om behov av särskilt stöd

1. Se till att rektorn vid minst ett tillfälle innan den 24 november 2023 följer upp med samtliga lärare och professioner i elevhälsan att det står klart för dem om skollagens krav kring när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur denna uppföljning har genomförts. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser skolans förebyggande arbete med att skapa trygghet, att rektor fattar beslut om att upprätta åtgärdsprogram, extra studietid samt skolans arbete med ordningsregler.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet dnr 2023:2278 i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2023 inlett en tillsyn av Rambergsskolan F-6 i Göteborgs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Rambergsskolan F-6 följer gällande bestämmelser om skolans förebyggande arbete med att skapa trygghet, anmälan om elevers behov av särskilt stöd, rektorn fattar beslut om att upprätta åtgärdsprogram, extra studietid samt skolans arbete med ordningsregler.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer den 15 och 23 maj 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. klassscheman och åtgärdsprogram. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Anmälan om behov av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med lärarna som undervisar i årskurserna 4-6 framgår att det finns ett flertal elever som inte anmälts för utredning om behov av särskilt stöd, trots att eleverna inte nått betygskriterierna för minst E. En lärare berättar att det finns två elever i klass 6B som befarades få F i betyg i slöjd vårterminen 2023. Samma elever fick F i ämnet även höstterminen 2022. Även om de extra anpassningar eleverna har fått inte har varit tillräckliga har elevernas behov av utredning av särskilt stöd inte anmälts till rektorn vilket medfört att ingen utredning av särskilt stöd har påbörjats.

En lärare som undervisar i ämnena svenska, engelska och matematik säger att hen har flera elever i klassen som inte når minst E i betyg, trots att eleverna har börjat visa på en positiv kunskapsutveckling från den nivå eleverna befinner sig på. De elevernas eventuella behov av särskilt stöd har inte heller anmälts till rektorn för utredning.

I klass 6B var det 12 elever som fick F i matematik höstterminen 2022. Cirka hälften av de eleverna kommer att nå betyget E i ämnet till sommaren, uppger en lärare. Minst 6 av dem kommer dock att få fortsatt F i ämnet. Detta beror på att det skett ett lärarskifte. Den tidigare läraren som undervisat eleverna under vårterminen 2022 ansåg att eleverna låg på en godkänd nivå, vilket inte är den nuvarande lärarens bedömning. Det är inga elever i klass 6B som är anmälda till rektorn för utredning om behov av särskilt stöd.

I intervjun med representanter för elevhälsan bekräftar de att det känner till flera elever som inte har anmälts och utretts trots att eleverna inte når betygskriterierna för minst E. Representanter för elevhälsan uppger i intervju att de känner till 15-20 elever i klasserna 6A och B vars eventuella behov av särskilt stöd borde anmälts av den tidigare anställde läraren under våren 2022. I ett försök att försöka hjälpa dessa elever genomförde elevhälsan istället extra anpassningar på gruppnivå tillsammans med läraren. När läraren avslutade sin anställning var hens bedömning att eleverna låg på en nivå motsvarande E i betyg, vilket var en bedömning som den tillträdde läraren inte delade. De eleverna har fortsatt att få extra anpassningar under höstterminen 2022 och vårterminen 2023, men det fanns fortsatt ingen anmälan om utredning av särskilt stöd gjord.

Av intervjuer med lärare framgår att flera lärare anser att skolenhetens rutin kring anmälan av särskilt stöd är oklar. Lärarna berättar att om de känner oro över att en elev, trots insatta extra anpassningar, inte kommer att nå betygskriterierna för minst E ska de först kontakta elevens mentor. Mentorn ska sedan mejla elevhälsan och göra en anmälan om utredning för särskilt stöd. Det är där någonstans rutinen

och ärendegången blir oklar och kommunikationen avstannar enligt lärarna. En lärare säger att hen alltid kontaktar mentorn med önskemål om att en elev behöver anmälas till elevhälsan för utredning av särskilt stöd. Efter det steget avstannar processen och det är oklart för lärarna om en anmälan om utredning ens görs till elevhälsan. Rektorn uppger i sin tur att han förvånas över att rutinen för när och hur en anmälan ska göras upplevs som oklar eftersom den går igenom på klasskonferenserna som sker i början av varje termin.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med särskilt stöd på Rambergsskolan. Utredningen visar att det finns ett flertal elever i klasserna 6A och B som inte anmälts till rektorn för behov av utredning för särskilt stöd trots att lärarna befarat att eleverna inte kommer uppfylla de betygskriterier som minst ska uppnås i ett eller flera ämnen. Eleverna i fråga hade F i betyg i ämnena redan vid betygsättningen efter föregående termin vilket innebär att lärare borde ha reagerat redan då och befarat samt gjort en anmälan om utredning för särskilt stöd. Att detta inte har gjorts är en brist mot vad bestämmelserna anger. Eleverna i fråga har avslutat sin skolgång på Rambergsskolan F-6 efter läsåret 2022/23 då de numera har börjat årskurs 7 på en annan skola som erbjuder den årskursen. Den konstaterade bristen kvarstår i den del att lärarna har brustit i att anmäla elevers behov av utredning för särskilt stöd och att det är oklart för dem de skyldigheter som åligger dem som undervisande lärare.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Göteborgs kommuns verksamhet vid Rambergsskolan F-6 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller anmälan om behov av särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Göteborgs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Skolans förebyggande arbete med att skapa trygghet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan samt rektorn framgår att skolan bland annat arbetat med modellen KRAM (kamratskap, rättvisa, ansvar, medmänsklighet) för att skapa trygghet. I det arbetet har det ingått värdegrundsarbete kring exempelvis hur man ska vara mot varandra och veckovisa lektioner med olika teman, som kamratskap och ansvar.

Elevernas trygghet följs upp genom elevenkäter, på klass- och elevråd samt i utvecklingssamtal och det som framkommit är att eleverna trivs och är trygga i skolan.

Det finns också rastvakter som har olika placeringar och funktioner på rasterna för att stärka elevernas känsla av trygghet, samt rastaktiviteter som exempelvis kubb och fredagsdisco.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete för att skapa trygghet (5 kap. 3 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av kompletterande svar från rektorn framgår att eleverna i årskurserna 4-6 erbjuds extra studietid två timmar per vecka i anslutning till skoldagen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att eleverna i årskurs 4-9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka och undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet som eleven tillhör (10 kap. 5a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolans arbete med ordningsregler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjun med rektor framgår att skolans ordningsregler utarbetats, följs upp samt omarbetas under medverkan med eleverna då eleverna via elevrådet fått möjlighet att lämna synpunkter på framtagna ordningsregler.

Rättslig reglering

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna (5 kap. 5§ skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Rektor beslutar om att upprätta åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Utifrån huvudmannens yttrande över den kommunicerade tjänsteanteckningen har rektorn angett att om det finns elever som vid tidpunkten för uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogrammet bedöms vara i fortsatt behov av särskilt stöd fattar rektor beslut om nytt åtgärdsprogram. Elevhälsan har som uppdrag att återkoppla till rektorn vid deras möten om de ser att åtgärder enligt åtgärdsprogrammet inte ger önskat resultat. Då tar rektor och elevhälsan tillsammans ställning till stödbehovet för eleven. Om åtgärdsprogrammet behöver kompletteras med nya åtgärder fattar rektor nytt beslut om åtgärdsprogram. Beslut om nytt åtgärdsprogram kan ske vid flera tillfällen under elevs skolgång.

Rättslig reglering

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,
2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller
3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9§ skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet är fattat av Claes Börjesson, beslutsfattare.

Utredare Jin Sarac Batifi har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Madeleine Olofsson medverkat.